

A Pesti Magyar Színház épülete 1837-ben
 ■ Milyen stílusú az épület?

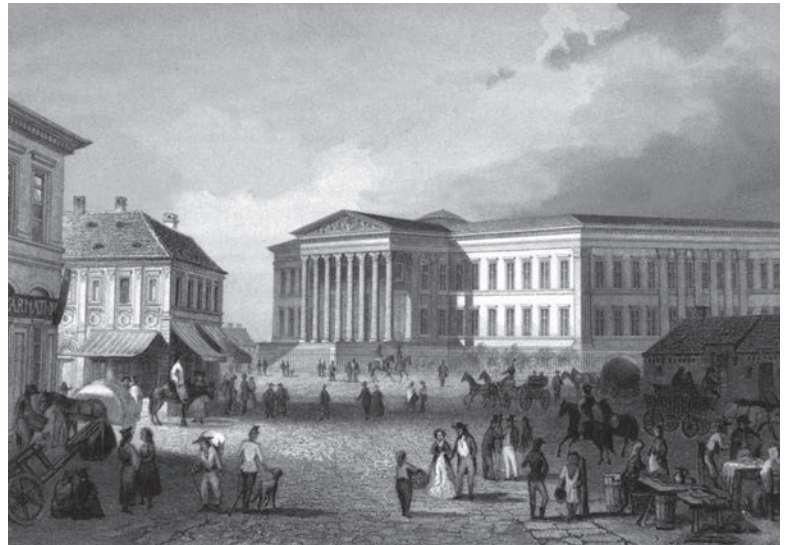
Erkel Ferenc 1845-ben
 ■ Évekig együtt dolgozott a Szózat zeneszerzőjével. Ki volt ő?

klasszicista stílus: művészeti irányzat, amely a klasszikus ókori épületeket és romokat tekintette követendő példának

☉ Andersen, a dán meseíró 1840 táján ilyenek látta Pest-Budát:

„Micsoda kilátás! De hogyan is lehetne szavakkal lefesteni? ...A pesti épületsor: a part mentén, mintha palota állna palota mellett, milyen élet és mozgalmasság. Magyar gavallérok, kereskedők, görögök és zsidók, katonák és parasztok csak úgy tolonganak. Éppen Szent Medárd napi vásár van. A túlsó parton a magas, pázsitzöld hegy lábánál kisebb, tarka házak sorakoznak, egy-két házsor már a hegy lejtőjén húzódik fölfelé. Ez Buda, Magyarország fővárosa: a vár, a magyar Akropolisz, fehér falaival a zöldellő kertek fölé emelkedik. Hajóhíd köti össze a két várost. Milyen tolongás, milyen lárma...

Már nyomát sem látni a nagy árvíznek, minden ház újra felépült, sőt újabb és szebb lett minden. Budának színháza is van. Pestnek kettő is (nem is szólva városligeti nyári színházról)."

A Magyar Nemzeti Múzeum a reformkorban
 ■ Mikor és kinek az adományából alapították?

Nemzeti kultúránk a reformkorban

Pest-Budán az irodalmi élet is megélné. Itt élt és alkotott a Szózat szerzője, Vörösmarty Mihály. Itt jelentek meg és váltak először népszerűvé a fiatal **Petőfi Sándor**, Arany János és Jókai Mór művei is. A 19. század elején hazánkat is elérte a romantika stílusirányzata. Petőfi és Arany a nép nyelvét is beemelte az irodalomba, ezzel még szélesebb rétegeket tudtak megszólítani. A korszak költői és írói sokat tettek a nemzeti érzés megerősödéséért. A János vitéz és a Toldi országos sikert aratott. E művek mindenki számára bebizonyították, hogy magyar nyelven is lehet remekműveket alkotni.

1837-re közadakozásból felépült a Pesti Magyar Színház, amely 1840-től viselte a Nemzeti Színház nevet, és otthont adott a magyar nyelvű színjátszásnak.

A zenében is divatosá vált a nemzeti stílus. A magyar verbunkos zene és a Rákóczi-induló jól illett a reformkor politikai hangulatához. Erkel Ferenc operája a Hunyadi László pedig a nemzeti történelem alakjait elevenítették meg a korabeli színpadokon. A kor világhírű zongoraművésze volt Liszt Ferenc. Bár külföldön élt, mindenütt lelkesen hirdette magyar nemzetéhez tartozását.

Az építészetben a klasszicista stílus* vált uralkodóvá. A sok új lakóház és középület ebben a stílusban épült. Nem csoda, hogy Pest egységes klasszicista városképe a külföldieket is elkápráztatta. ②

A kor kiemelkedő építésze volt Pollack Mihály, akinek nagyszerű alkotása a Nemzeti Múzeum. A reformkori Pest arculatának kialakításában meghatározó szerepet játszott Hild József. Az esztergomi bazilika és az egri székesegyház is az ő tervei alapján készült.